

Västerviks kommun byter höjdsystem

Den 10 mars 2018 byter Västerviks kommun höjdsystem till RH2000.

Bytet av höjdsystem innebär att alla aktörer som är verksamma i Västerviks kommun i framtiden kommer använda samma höjdsystem och att samma system används på alla platser i kommunen.

Varför byter vi höjdsystem?

I Västerviks kommun används idag ett flertal olika höjdsystem. Samtidigt ökar behovet av samverkan och informationsutbyte med geografisk information. Oavsett om utbyte sker på kommunal nivå, mellan privata aktörer eller på andra plan finns det stora fördelar om informationen redovisas i ett enhetligt system. Därtill minskar osäkerheterna och riskerna för fel vid exv. byggnation och projektering.

Hur går det till?

All data i kommunens digitala kartdatabaser kommer att räknas om till det nya höjdsystemet. Det betyder att alla markhöjder, vattengångar m.m. kommer att höjas i kommunens databaser. Det kommer även fortsättningsvis att finnas många påbörjade projekt, dokument och kartor i cirkulation som refererar till de gamla systemen. Därför är det viktigt att alltid ta reda på, och ange, vilket höjdsystem som gäller i respektive fall. Höjdskillnaden mellan systemen kan leda till allvarliga konsekvenser om systemen sammanblandas.

Efter den 10 mars kommer all geografisk höjdinformation inom kommunen att levereras i RH2000 om inte annat anges.

Höjdsystem

Höjd över havet anges i ett höjdsystem som består av ett antal, på marken markerade, så kallade fixpunkter. Varje fixpunkt är noggrant inmätt och representerar höjden i det aktuella höjdsystemet på den punkten. I Västerviks kommun används idag ett flertal olika höjdsystem i samhällena runt om i kommunen.

Geografiska data övergår allt mer från att bara användas lokalt, till att ingå i större regionala eller nationella sammanhang. Olika höjdsystem försvårar och kan medföra mer eller mindre allvarliga misstag. För att underlätta utbyte av information är det tänkt att alla Sveriges kommuner ska gå över till det gällande nationella höjdsystemet RH2000.

Om RH2000

RH 2000 (Rikets Höjdsystem 2000) är Sveriges gällande nationella höjdsystem sedan drygt tio år tillbaka. Det grundas på den tredje precisionsavvägningen som genomfördes under åren 1979-2003. Eftersom det sker en kontinuerlig rörelse av landytan måste alla höjdvärden relateras till en viss tidpunkt. RH2000 beskriver hur höjdläget såg ut år 2000, baserat på ungefär 50.000 fixpunkter på marken runt om i landet.

Nätet är anslutet till våra grannländer och beräknat enligt europeisk standard vilket innebär att RH2000 kan betraktas som en del av det europeiska höjdsystemet.

Allmänt om bytet

Västerviks kommun har tillsammans med Lantmäteriet gjort omfattande inventering, beräkningar och mätningar av fixpunkter inom kommunen. Beräkningarna har resulterat i att värden för omräkning mellan de gamla höjdsystemen och RH2000 har erhållits. Höjdangivelser i de gamla höjdsystemen höjs för att få rätt värde i systemet RH2000.

Skillnad mellan gamla höjdsystem och RH2000

Ett antal höjdsnitten fastställts för omräkning från de gamla höjdsystemen till RH 2000. Det kommer alltså inte gå att räkna om alla gamla höjder till nya med en och samma konstant, utan höjdsnittet kommer vara olika beroende på ort. Dessa höjdsnitten ska endast användas för överräkning av detaljer i kartmaterial, kommunens höjdfixar får istället nya höjder genom en separat beräkning och utjämning.

Av uppställningen nedan framgår vilka höjdsnitt som gäller för orterna i kommunen.

Område	Höjdsnitt till RH2000 (meter)
Almvik-Hjortkullen	+0,150
Ankarsrum	+0,160
Björnsholm	+0,270
Blackstad-Grönhult	+0,161
Blankaholm	+0,183
Solstadström	+0,152
Dalhem	+0,143
Djursnäs	+0,363
Edsbruk-Helgenäs	+0,150
Gamleby	+0,150
Gladhammar	+0,153

Område	Höjdsnitt till RH2000 (meter)
Gunnebo	+0,243
Hallingeberg	+0,159
Hjorted	+0,111
Loftahammar-Aleglo	+0,285
Odensvi	+0,265
Skaftet-Västrum	+0,157
Totebo	+0,166
Ukna-Storsjö	+0,159
Västervik	+0,221
Överum	+0,151

Att tänka på

Det går inte att se vilket höjdsystem som används om det inte står angivet. Kontrollera alltid uppgift om höjdsystem på alla handlingar där höjddata förekommer.

Efter bytet av höjdsystem kommer all geografisk höjdinformation **från** kommunen att levereras i RH2000, om inget annat anges.

För dig som byggherre eller konsult ska också leveranser **till** kommunen ske i RH2000, om inget annat anges.

Översiktsplan

I översiktsplanen ÖP2025 anges lägsta grundläggningsnivå för samhällsviktig bebyggelse vid kusten till 3,0 meter över havet och för bostäder till 2,5 meter över havet. Detta gäller för detaljplanering och bygglovgivning. I dessa riktlinjer har man dock inte tagit hänsyn till att olika höjdsystem används på olika platser i kommunen. Det innebär att lägsta tillåtna grundläggningsnivå i praktiken är olika beroende på var i kommunen man befinner sig. Efter införandet av RH2000 kommer samma faktiska nivåer att gälla i hela kommunen.

Detaljplaner

Innan brytdatumet kommer höjder i detaljplaner att fortsätta anges i det för platsen gällande höjdsystemet. För planarbete som pågår på båda sidor om brytdatumet tar ansvarig planarkitekt ställning till vilket system som ska användas i den slutgiltiga planen. Rekommendationen är att man i de planer som antas efter brytdatumet anger höjder i RH2000.

Nybyggnadskartor

Innan brytdatumet kommer höjder i nybyggnadskartor att fortsätta anges i det för platsen gällande höjdsystemet. Efter brytdatumet kommer höjder i nybyggnadskartorna att anges i RH2000. Vid exempelvis utstakning eller lägeskontroll av byggnader utifrån nybyggnadskartor tillkomna innan brytdatumet måste omräkning ske till RH2000.

Bygglovhandlingar

I bygglovhandlingar kommer man att ställas inför situationen att olika höjdsystem förekommer i olika underlag; detaljplaner, nybyggnadskartor, situationsplaner mm.. Det viktiga i dessa ärenden är att det i samtliga handlingar där höjdangivelser förekommer också tydligt framgår vilket höjdsystem som avses.

Höjdfixar

Många höjdfixar och polygonpunkter som finns markerade runt om i kommunen kommer att räknas om och få nya höjder. Dock kommer de markeringsbrickor som visar på punktens läge och höjd *inte* att bytas ut i samband med övergången till RH 2000. Det betyder att felaktiga höjder kommer att stå på markeringsbrickorna. Kontakta därför alltid Samhällsbyggnadsenheten för korrekt information om vilken höjd en fix har.

Frågor angående höjdsystemsbytet besvaras av samhällsbyggnadsenhetens kart- och mätavdelning.